

Letnji semestar, 2022/23

PREDMET: IT390 - Profesionalna praksa i etika

Domaći Zadatak br. 2

Student: **Aleksa Cekić 4173**

Asistent: **Konstantin Ađanin**

Datum izrade: **01.06.2023**

Tekst Zadataka

Napišite esej u Word-u dužine oko 3 000 karaktera sa belinama, u kome ćete predstaviti sledeće:

- značaj korporativne društvene odgovornosti,
- 2 primera odgovornog poslovnog ponašanja iz prakse (vezanih za korporativnu društvenu odgovornost), s tim da to ne budu primeri već pomenuti u vežbanjima,
- 2 primera neodgovornog poslovnog ponašanja iz prakse (vezanih za korporativnu društvenu odgovornost), s tim da to ne budu primeri već pomenuti u vežbanjima, kao i
- svoj stav o navedenim primerima

Rešenje zadataka

Korporativna društvena odgovornost firme je jedan viši cilj koji neka firma može i treba da ispuni prema društvu u kome posluje. Ponašati se odgovorno u društvu kao firma znači poslovati etično i u skladu sa normama različitih društava u kojima firma ima delatnosti. Etičnost je uvek važan pojam poslovanja neke firme koji u mnogome doprinosi firmi prvenstveno u kontekstu popularnosti i mesta u srcima ljudi koji u njoj rade i sa njom posluju. Mnogo je veća vrednost firme u očima zaposlenog ako firma postupa etično u skladu sa moralnim kodeksima društva u kome posluje. Ovo je naime postao veliki problem u poslednje vreme zbog same globalizacije gde firme koje posluju na globalnom nivou imaju zadatak da poštuju mnogo više različitih društava od kojih često bivaju neka koja su međusobno nekompatibilna. Takođe firma koja se trudi da unapredi društvo u kojem posluje ima daleko veću vrednost u očima ljudi.

Prvi primer odgovornog ponašanja je firma u kojoj trenutno radim. Naima postoji inicijativa koju firma organizuje koja finansira ideje društveno korisnog karaktera. Ovo je naravno odličan PR potez ali i odličan način da se "vrati" društvu. Tehnički možemo da gledamo na to kao na to da firma "koristi" ljudske resurse grada/države u kojoj posluje(iako je to retko tako, često su u našoj IT struci ljudi zadovoljni radnim mestima - ili makar ja tako volim da verujem jer to moj slučaj) i na ovaj način vraća tom istom društvu unapređujući okolinu.

Drugi primer odgovornog ponašanja je kompanija Lego koja je jedna od najpopularnijih kompanija koja pravi igračke. Mislim da ima veoma malo ljudi koji nisu čuli za Lego kockice. Naima kompanija Lego je prva kompanija koja je nazvana World wildlife fund climate savers partnerom i čini napore da smanji svoj carbon footprint. Takođe ovo prevazilazi samo

partnertva jer Lego do 2030 planira da prebaci sve svoje proizvode na materijale koje ne štete životnoj sredini. Početni koraci su bili još 2013. i 2014. godine kada su smanjili veličinu svojih kutija za 14 procenata i time uštedeli 7000 tona kartona. 2018. godine su uveli 150 delova za kocke koji su napravljeni isključivo od šećerne trske. Time su polako počeli tranziciju od plastičnih delova. Do 2025. godine planiraju da izbace plastiku iz svojih proizvoda i pakovanja.

Prvi primer lošeg korporativnog ponašanja je prethodna firma u kojoj sam radio koja se prema svojim zaposlenima ponašala krajnje neetički. Zaposleni su bili eksploatisani zbog maltene robovlasničkih ugovora koji su ih obavezivali na dugogodišnji rad sa minimalnim kompenzacijama. Menadžment firme je promovisao veoma toksično ponašanje promovisanja produktivnosti pojedinaca a umanjivao značaj timskog rada i timskog ponašanja. Svaki napor prenošenja znanja na kolege bili su smatrani devijantnim ponašanjem jer "to vreme je mnogo biti iskorišćeno za rešavanje zadataka". Uslovi za rad su bili na u suštini loši gde se apsolutno nije razmišljalo o tome da postoje fizičke posledice višerasovnog sedenja. Svaki pokušaj promene nečeg na bolje bio je viđen kao pokušaj bunta i rezultovao još netrpeljivijim ponašanjem menadžmenta.

Drugi primer lošeg korporativnog ponašanja biće kompanija Volkswagen koja je varala na testovima štetnih gasova da bi svojim automobilima dala nefer prednost u odnosu na konkurenciju u kontekstu "zelenih" automobila. Firma je naredila programerima da dizajniraju "clean" i "dirty" načine rada motora gde će se "clean" način naravno koristiti kada je se motor testira za emisije štetnih gasova. Ovo je primer jednog katastrofalnog poteza firme i veliko je pitanje da li pored menadžmenta firme posledice trebaju da snose i sami zaposleni koji nisu odbili da rade na ovakvom softveru.

Moj lični stav je da veće kompanije nemaju nikakvog izgovora da se ne ponšaju društveno odgovorno makar to bilo po cenu kapitala. To je jedan korak koji mi kao društvo moramo da napravimo ako želimo da sačuvamo osnovne moralne vrednosti a i neku ruku životnu sredinu u kojoj živimo.